

Székely Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Előfizetési árak:
 Egész évre 50 Lei, félévre 25 Lei, negyedévre 13 Lei.
 Egyes szám ára 1 Lei.

Felelős szerkesztő:
TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Boulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14. sz.
 Telefonszám: 34.
 Megjelenik minden vasárnap.

KRÓNIKA.

A magyar kormány, Károly volt király újabb szerencsétlen kalandjának következménye gyanánt — a kis antant némely államának követelő közbelépésére és a nagy antant felszólítására — törvényjavaslatot fogadtatott el a nemzetgyűléssel Károly és az egész Habsburg-család trónvesztessé nyilvánításáról. Nem hisszük, hogy nagyon sokan lennének Magyarországon, akik Károly és a volt uralkodócsalád visszahívását kívánják, további uralmukat üdvösnék tartanak. E szerint, a detronizálás kimondatása magában nem kerülhetett volna a kormánynak nagy fáradságába, vagy lelki megrázkódtatásába.

Az, ami, szerintünk, az ügyet valamivel súlyosabbá teszi, az, hogy mindennek az elintézését külső beavatkozások előzték meg. A háború és annak következményei annyi idegen beavatkozást szültek, államok, s más tényezők annyit avatkoztak más államoknak s egyes embereknek a belső életébe, hogy mi, akik már az igazi béke és zavartalan csendes munkálkodás áhitói vagyunk, elszomorodva és nyugtalanul veszünk tudomásul minden újabb támadó fellépést, idegen beavatkozást. Mindez újabb, meg újabb precedensül szolgálhat, ellenhatást kelthet.

A példa hatása alatt legközelebb egy más állam, vagy államcsoport avatkozhatik egy másiknak, esetleg éppen a miénknek az ügyeibe és ennek így talán soha vége szakadni nem fog. Várjuk azt a kort, amikor minden egyes és minden állam, beavatkozás nélkül, nyugodtan folytathatja a maga fejlődő, zavartalan belső életét.

A Magyar Szövetség

kolozsvári központjának működését az ottani prefectus a mult napokban betiltotta, irattárát lefoglaltatta. A végzés indokolása és a prefectus szóbeli kijelentései szerint, az intézkedés főoka, az u. n. Jósika-affér mellett — t. i. hogy a szövetség elnöke betegségére hivatkozással a királyné tiszteletére rendezett kolozsvári szini előadásról kimentette magát, a mit hivatalos részről nem találtak elfogadhatónak — még az, hogy a szövetség alapszabályai bemutatva nem voltak.

A szövetség vezetői, bár nézetük szerint, ez, mint politikai szervezetnek nem is volt előirt törvényes kötelességük, a szabályokat utólag, minden további akadály elhárítása céljából, benyújtották. Ezek után remélhető, hogy a szövetség működését a hatóságok rövidesen ismét megengedik, hiszen a kormányfőriak nyilatkozatai szerint, ők maguk is kívánatosnak látják a kisebbségek nyílt és őszinte megnyilatkozásait, politikai állásfoglalását.

A ref. kollegium kettős ünnepe.

Régi kegyeletes szokásához hiven, a helybeli ref. kollegium a reformáció emlékeztétét október hó 31-én ez évben is megünnepelte. Az ünnepély jelentőségét emelte, hogy annak keretében mondotta el székfoglalóját Gyárfás Pál dr., a kollegium nemrég megválasztott új főgondnoka is. Ma, amikor a kulturális előrehaladás, megerősödés akkora fontosságúvá lett, nem jelentéktelen kérdés a köz szempontjából sem, hogy kik állanak egy ilyen ősi, nagy jelentőségű intézet élén. A néhai atya nyomdokaiba lépő, fiatal, új főgondnok buzgósága, kiváló tettereje, családi hagyományai mind egy-egy biztosítékot nyújtanak, hogy ez a választás az intézet előhaladása, fejlődése szempontjából szerencsés volt.

Az ünnepély, melyen nagy közönség vett részt, a gyülekezet énekével kezdődött. Majd Biró Sándor vallásnár magas szárnyalású imája, utána Vida András kollegiumi tanuló hatásos szavai következtek. Szabó Ernő hegedű, Zárug Sarolta zongorakiséréte mellett, Wieuxtemps Reverie, op. 22. c. zeneművét, megszokott készségével, temperamentumosan adta elő. Utána

Halottak napja után.

Virág-özön, gyertyák és mécsek fényárja, tengernyi nép a temetőben. Halottak napja van.

Mintha világra szóló esemény történt volna, mintha parancs-szóra jönnének elő az emberek, a temető felé vezető utak már kora délután feketéllenek a nyüzsgő járókelők sokaságától. Miért e túlekedés éppen ma, miért, hogy a máskor csendes, üres temetők, ma zibongó emberek sokaságával népesülnek be? Halottak napja van.

Már pár nappal korábban szorgos munka folyt a temetőkben, haszontalan giz-gaznak, gyomnak nincs helye a sírokon, az egész éven át elhanyagolt sírok ma rendezettek, tiszták, díszben pompáznak. Halottak napja van.

Későn nyitó élő, vagy rikitó színű, zörgő művirágokból készült koszorúk borítják a rideg rögöket, — a virágok közül előtér a gyertyák és mécsesek imbolygó fénye, — fojtó, ingerlő szag tölti be az ősztől éles levegőt, — halottak napja van.

Miért e parádé, miért e képmutatás? Mert képmutatás, kérdés majdnem mind, ami a temetőkben történik. Ósaljuk viselkedésünkkel magunkat, s megcsaljuk, elámitjuk a világot. Megemlékezés halottainkról. Ez a cél, mondhatják sokan. Igen, igen megemlékezés. De csak éppen e napon kell megemlékeznünk elhalt kedveseinkről, éppen csak ma kell a túlekedő világ piacára vinni érzésünket, megszegatott ruhával, kisirt szemekkel s komor hangulatban hirdetni, — ime megemlékezem halottaimról. Ma kell virággal borítani, fényzőzömbö vonni pár órára az elhunytakat borító hideg rögöket, hogy a gyertya, a mécses tovalobbanó ntolsó fényvetődésével tovaszálljon a mi megemlékezésünk is...

Mily szépen, mily magasztosan lehetne ál-

Szabó András koll. igazgató, a gondnokság nevében üdvözölte az új főgondnokot, rámutatva az intézet nagy hagyományaira, multjára, s ebben a főgondnoki tisztség kiváló fontosságára.

Gyárfás Pál főgondnok, alapos, hivatásának teljes átérzésére valló székfoglalójában kiemelte, hogy nagy ügybuzgósággal, igazi protestáns szellemben kívánja új munkakörét betölteni; ebben számít a tanári kar, előjárás, de különösen az ifjúság hatékony segítségére, lelkeségére. A háború és a háborút követő idők erkölcsi leromlása, kulturközönye után az ifjúságtól reméli az új fellendülést. Minden megújulás, magaslatokra jutás az ifjúság munkájának, töretlen erejének köszönhető, s a jövőben is ettől várható. Hivatkozik az ősek szellemére, melynek példaként való követésére buzdítja az ifjúságot, s hiszi, hogy ezen a nyomon a protestáns szellem, erkölcs és kultúra ismét fel fog virulni.

A lelkesen előadott és nagy tetszéssel fogadott székfoglaló után Vajda Ferenc az előjáróság nevében mondott üdvözlő szavakat, az új főgondnokot az elődök nagy hagyományainak követésére buzdítva. Nagy Elemér, a tanári kar nevében szintén nagyon mély és rendkívül formás beszédben üdvözölte Gyárfás Pált, kiemelve a tanári, tanítói munka nagy jelentőségét, melyhez a főgondnok odaadó támogatását kérte. A szép ünnepet az egész közönség lelkes éneke fejezte be.

dozni az ősek emlékének, csak a megszokottság rabláccát kellene leráznunk magunkról. Ma annyi az árva, annyi az ügyefogyott, szegény és szerencsétlen. Annyi a seb, mit gyógyítani kell, annyi a nincaen, mit el kell tüntetni, — miért legyen ezután is az, hogy olyanok is, kiket erre belső ösztönük sem biztat, vallásos hagyományok sem köteleznek, minden évben e napon milliókat füstöljenek el a levegőbe. Miért kell, hogy minden évben szóhoz juttassuk a leszólást és rágalmat: „cudar vagy, nincs mit enned, sirjaidnál paradézoi. Alorcás vagy; alig vártad, hogy a föld alá kerüljön s most kisirt szemeidet, zilált hajfürteidet mutatod a világnak, ime nézzétek: tanubizonyoságot teszek arról, mennyire szerettem, mennyire fájjalom“.

Igen... igen — nem az igaz benső fájdalom, nem a fel-felzokogó bánatos megemlékezés visz legtöbbet a temetőbe, hanem hajtja az emberi természet, utánozni másokat, vagy bírálni, leszólni, gyalázni másokat.

A koszoru-megváltás eszméje már nem új keletű, lassan-lassan már tért kezd hódítani, miért ne lehetne a világitás megváltásával könnyet törölni le, árvát, elhagyottat gyámolítani, a rongyokba burkolt meztelen testeket meleg ruhával fűdni, a förtelmes háború hőseinek szenvedéseit enyhíteni. Ez a cselekedet volna méltó elhunyt kedveseinkhez, ez a cselekedet békítene ki minket az elmulás gondolatával, mert könnyet törölnünk, sebet gyógyítottunk, szenvedést enyhítettünk.

Probálkozzunk meg csak jövőre. Ültessünk virágot kedveseink sirjára, ápoljuk e sírokat minél gyakrabban, így gyakrabban meg is emlékezzünk föld alatti örök álmot álmódó szeretteinkről s aztán a „halottak napján“ adjuk csak össze a gyertyákra és mécsesekre elköltendő összegeinket, csendesen és zajtalanul jótékony célra. Ez a

cselekedet lesz az a nagy világítás, melynek fénye bejárja a szívek és lelkek legrejtettebb zugait s egy édes harmóniába: a szeretetbe olvad össze minden e világban. V...ó.

Utoljára...

Semmi különös nem történt... A kalauz sipolt... a mozdony fűtült... a vonat szépen, csendesen, valami megkülönböztető uralni figyelmet, régi magyar udvariasságot gyakorolva, kiindult a pályaudvarról...

Soha fűtő élesebben nem nyilatott a lelkek mélyére, mint ez. Egyszerre tört föl keserves zokogásban a néma fájdalom, az emésztő honfi bú... A rozoga vasúti kocsi az távozó, szülőföldjét örökre elhagyó, sokat küzdött és szenvedett székely uri család szent fájdalomának templomává magasztosult.

Az itt maradt édes anyát drága gyermekének ölelő karjaiból a már meoú vonatról ugy emeli le a jó barát, a tegnap este még ölben alvó unokát szívet tépő jaj szavai között vissza tartja az édes anyai kéz, még egy utolsó „Isten Hosszú!” még egyszer „Isten Veled!” s omló könnyeink ködfátyolán át csak alig látjuk, amint a Nagyköküllő hídján átkanyarodva, eltűnik a legdelebbi székely, a tisztesség, a munka, a becsület embere: Gál Imre.

Vajjon veszitek-e észre, székely Testvéreim, drága Erdélyem, hogy mit veszítettünk, hogy mennyivel lettél szegényebb...?

Semmi különös nem történt... Csak galambfogó kapuja mögött, méhkasai előtt, az *Eván bá'* beruházás képen nagy könnyeseppek kopognak a lehullott őszi avarra. Szó nem esik egy sem, egy-egy éhező méh keres, kutat csupán segedelem után s dongása a multnak eszméket termelő, reménységgel teljes, szép, fájó emléke. Csak *ömlősségük* a lelkében rezdül meg egy-egy hur, mintha visszaöngözná a marosvásárhelyi gazdagylás „Agrárreform“-mal kapcsolatos terve, melyben az erdélyi földműves szövetség nagyszerű programja a jövőnd evolúcióját szolgálja. Csak

Drágaság van.

Hogy drágaság van, azt mindnyájan tudjuk, a különbség legfennebb onnan van, hogy egyikünk jobban érzi, mint a másik, lévén a jövedelmünk nem egyforma.

Áremelkedési mániába esett most minden, de minden, ami csak eladható és vásárolható, s ezzel szemben elenyészően csekély a számuk azon szerencsés halandóknak, akiknek jövedelme a drágasággal arányban emelkedik. Már most mit csináljon a szegény ember, hogy ezt a két végletet valahogy összehangba hozza, vagyis, hogy a nagy kiadást a kis bevételből fedezni tudja? Ez a igazi stratégia.

Rendesen minden reggel haditanácsot tartunk feleségem s nagyságával, hogy megállapítsuk az aznapi étrendet. Ceruza, papír kerül elő, irunk, számítunk, míg valahogy kihozzuk, hogy mi is legyen az az ételnemű, amely díszíteni fogja délben szerény asztalunkat. Mikor a tanácskozásnak vége van, mint egy diadalmas hadvezér, olyan büszkén lépek az utcára, s fennem hordom duresedő fejemet.

Délben sietve, éhesen állitok haza, előre örvendezve az asztalon párolgó jó ebédnek. Belépek a konyhába. A meleg családi tűzhelynek nevezett főzhely hideg, nincsen benne tűz. Ez nagyon rossz omen. A szobában feleségem öngyagsága kisirt szemekkel ül a divány egyik sarkában, ahány gyermek, annyifelé szepeg. A végén kislát a nagy titok, hogy — nem lehetett sehol, de sehol sőt kapni. Én dühbe gurulok, s talán kissé igen hangosan suttogtam magamban:

— No, ez igazán borzasztó.

— Igen, ez igazán borzasztó — pattant fel a feleségem öngyagsága — még sóra valót, érti? még sóra valót sem tud keresni, még az sincs a házában. Az ilyen ember minék is házasodik meg.

— De kérlek, lehetetlen, hogy sőt ne lehessen kapni.

— Nem lehetetlen. Most semmi sem lehe-

az erdélyi édes anyának nem megy ki a fejéből, hogy a vargyasi gazda napon mi is történt vele, mikor közelsimerést nyert édesanyai kötelességeinek hű teljesítéséért. Csak a kecsesi „Fonóban” szól mélabusabban a nóta, mint szölt a gazda-napi fonó versenyen.

Csak egyetlen asztal mellett nem ül valaki az udvarhelyi Földműves Szövetség irodájában s hogy nem ül ott, érzik a megyében szöltében-hosszában.

Magyar közéletünk szíve volt Gál Imre, ki a maga szöltésével, közmondásos szerénységével, zseniális tehetségével, fáradhatatlan szorgalmával gyorsította vérkeringésünket valahányszor cselekedetre hívott a jóbán.

Ajkán a szó mindig krisztusi szeretettel volt teljes. Kezében a toll, vagy a munkának bármilyen eszköze hivatott mesterre talált. Ha nem volt elég a nappal, pótolta éjszakával, de hiányt, mulasztást nem szenvedett egyetlen egy reá ruházott pozíció sem. Nem hiába volt méhézeti felügyelő, a méhektől tanult... soha meg nem pihenő munkát... mindig másért való maga-odaadást, nagy önfeláldozást.

A székely föld szöltötte volt... s hogy szerette földjét, hogy imádta népét! Lelkét egy nagy gondolat hevitette folyton: a vallás tiszta fényével vonni be e földnek minden intézményét felekezeti különbség nélkül. Mennyi ragyogó eszméje, szent ideálja... s hogy kereste ez eszmék megvalósításához a munkás kezeket.

Szöjjelel járt, tanácsolt, vigasztalt, buzdított. Amint ecsetelte főuri diványon a küzdő, szenvedő munkás ember gondját, ugy emelte föl a tapaszos tűzhelytől panaszködő népét, hogy a zöld asztalnál elnöki szavára kéz a kézben legyen s Erdély magyarsága nagy időkös mértén alkossa meg fáját, kulturáját megtartó szent intézményeit.

Fehér asztal mellett, mintha halottl törtölnék, ugy csendül a pohár. Szó nem sok esik... Búsat huz a cigány... Régi magyar nótát: „Ha elmegyek, rösszat ne mondjatok rólam...”

Másik asztal mellett csendes diskurzusból csak egy-egy szó hallik. Majd egy egész mondat: „Gál Imrének nincsen, nem lehet ellensége!”

Isten hozzád Imre! Isten veled Imre! Áldjon meg az Isten! Dálnoki Pál Lajos.

tetlen, csak egyedül az lehetetlen, hogy az uraságod nyomorult jövedelméből ebédet lehessen főzni.

Néma csönd következik. Én hamarjában nem tudok a helyzet magaslatára emelkedni, tehát hallgatok. A feleségem öngyagsága pedig újabb haragos kitérésre készülődik. A végén a kis Bandika törli meg a csendet:

— De apuka, még nem is látta, hogy milyen szép kalapot hoztak a mamának.

— ? ?

A mama elpirul, haragosan a kis Bandira néz, aztán sokkal engedékenyebben, mélyen tompított tónusban beszélik:

— Igen, el is felejtettem neked megmondani. Nagyon olcsó, nem is gondolod, hogy milyen jutányosan számították, mert készpénzzel szölttem.

— Készpénzzel ? !

— Igen. Ne haragudj, de meg akartalak lepni, és... és... a felesleges készpénzt mind arra gyűjtöttem és már ki is fizettem. No, ugy-e hogy megleptelek ?

— A meglepetés, az igazán sikerült, hanem most azt szeretném tudni, hogy mit ebédeltünk ?

— Mondottam, lelkem, hogy drágaság van, lehetetlenséget ne kívánj.

— De a kalap ?

— Ja, a kalap ? az más. Azt nagyon olcsón, nagyon jutányosan vettem.

Kinevezések, áthelyezések. A közoktatásiügyi miniszterium Gyerkes Erzsébet tanítónót Parajdra, Biró Máriát Székelyszenterzsébetre, állami tanítónóknak nevezte ki. Demeter Miklós és Jakab Gizella állami tanítókat pedig Patekről Kisgalambfalvára, Gábosné László Máriát Kisgalambfalváról Székelykereszturra helyezte át.

Tisztelgés. A zárdai polgári leányiskola tanári testülete a napokban tisztelgett Pál István apát-plebánosnál püspöki biztossá történt kinevezése alkalmából. Az új püspöki biztost Rész János polg. isk. igazgató üdvözölte.

HIREK.

November 5.

Halottak estjén.

*As ösnek szürke napján a temetőkerben
Járok kelek sok ujra hantolt sir között;
As élet közönyétől elfásult, durvult lelkem
E sajálan, ma népes helyre költözött.*

*Amott elkorhadt, rég elfeledt keresztfa áll.
Emitt egy frissen hantolt rössás sirhalom...
Mig as a régmúltak halványan derengő képe.
Es itt a mátló ütött égő fájdalom.*

*Ma sok mécses, fáklya s parányi gyertyaláng
[kigyúl.]*

*Ünnepet ül a hálás hegyelet,
S a fájó emlékek között saivem úgy elsorol,*

*Mert időnk gyorsan pergi le éltünknek perceit.
Stán holnap nyugssom én is, ki ma még a lét
Zajából ki-hivágyva némán bolyongok itt.*

Khehl István.

Püspöklátogatás. Nagy Károly, erdélyi ref. püspök, Makkai Sándor dr. theologiai igazgató és Illés Gyula dr. tanügyi előadó kísérete mellett, f. hó 4. és 13-ika között Erdélyben körutat tesz s több templom és iskola felszentelését fogja végezni, több helyen tart iskolavizsgálatot és konferenciát. A terv szerint, Székelyudvarhelyre 11 ikén, pénteken a reggeli vonattal fog megérkezni, egész nap kollegiumi vizsgálatot tart s azt szombaton d. e. 10-ig folytatni fogja. 10—12 ig ifjusági konferenciák lesznek. A püspök 10 órakor a leányiskolához, 11 órakor a kisebb fiukhoz Makkai Sándor, 12 órakor a nagyobb fiukhoz Illés Gyula fog szölni. D. u. 6 órakor közös tanári és előljárósági gyűlés. Vasárnap délelött a templomban a püspök fog prédikálni. Délután visszautaznak Kolozsvárra.

A Székely Dalegylet férfi és vegyeskara f. hó 20 án (vasárnap) délelött 10 órakor a rom. kath. plebánia templomban mise alatt énekelni fog. A kiváló énekszámok méltó előadása érdekében a próbák már megkezdődtek.

Halálozás. A Székelyudvarhelyről nem régen kitelepült Sándor Madre dr.-t és nejét, Ferenczy Margitot, nagy veszteség érte. Forrón szeretett, egyetlen kis leányuk, Mancika, október 25-én, 6 éves korában meghalt, Budapesten.

Papp Gyula kalapos, székelyudvarhelyi lakos 64 éves korában, október 30-án, hosszas szenvedés után meghalt. November 1-én helyezték örök nyugalomra.

Osvát-estély lesz jellegében a helybeli Jótékony Nőegylet legközelebbi irodalmi-estélye, melyet terv szerint, f. hó 26-ikán rendez. Az estélynek ilyenformán, a mellett, hogy igen magas színvonalon fog állani, különleges érdekessége lesz. Osvát Kálmán dr. — aki a régebbi években, mint újságíró, nagy pesti lapok munkatársa, később a marosvásárhelyi Zord Idő irodalmi folyóirat megalapítója és szerkesztője volt — ma kétségtelenül egyike Erdély legeredetibb tollu, legötletesebb szellemességű embereinek. Ezeket a tehetségeit már Erdély több nagy városának irodalmi és művészi estélyein ragyogtatta, hol elsőrendű konferálónak bizonyult. Már több, egészen önálló estélyt rendezett, melyeken Nagy Endréhez hasonlóan, az egész estét teljesen ő beszölte, mesélte végig, ritka szellemességgel és nagy sikert aratva. Nagy Endrétől azonban mégis teljesen különbözik, mert a mig ez inkább az ötlet kedvességével hat, Osvát megjegyzései az emberi élet furcsaságainak, ferdeségeinek elevenére tapintanak, vesébe látó satirikus is. Az estélyen néhány legkiválóbb helyi műkedvelőnk fog ének- és zene-számmal szerepelni, s tervben van egy kedves gyermektánc-szám programba vétele is. Műsor után táncmultság lesz. Részleteket még közölni fogunk. Az estélyre külön meghívók nem lesznek kibocsátva.

Isten veletek. Bucsulátogatásokat az idő rövidsége miatt nem tehattünk. Szeretett barátainknak, kedves ismerőseinknek ez uton mondunk szíves Isten hozzádot. Áldjon meg az Isten mindnyájukat. *Gál Imre és családja.*

A ref. egyház templomi hangversenyén október 30 ikán felekezeti különbség nélkül nagy közönség vett részt, mely a tágas templomot szinte zsufoltóságig megtöltötte. Az ünnepély a Révay György tb. főszolgabíró által művészien előadott orgonasóval kezdődött, utána Vajda Ferenc esperes mondott magvas és mélyreható megnyitó beszédet, melyben érdekesen fejtette ki, hogy a hasonló műsoros hangversenyek a protestantizmus szellemével, az egyháziassággal egyáltalában nem ellenkeznek. Hízen maga az egyház is a szépségnek, a lelki szépségnek a szolgálatára törekszik, annak fejlesztésén munkálkodik. Teszi ezt különösen az ének és zene hatóereje által. A „Térj magadhoz, drága Sion“ kezdetű régi egyházi éneket a ref. ifjúság vegyeskara megkapóan adta elő. Kiváló hatású szavalkókkal szerepeltek: ifj. Rájk József és Szabó Judith; előbbi egy, az ifjúsághoz intézett lelkesítő költeményt, utóbbi Váradinak „A gályarabok“ című versét szavalkó szívekbe kapóan. A Székely Dalegyletnek, majd az egyet vegyeskarának szereplése, Wagner Zárándokkarának, illetve Bink Miatyánkjának előadásával, szintén sikeres volt. A nehéz művek betanításának munkáját Révay György nagy gondal végezte. Ő kírerte orgonán Szabó Ernő fejlett technikával, nagy átérettel előadott hegedűjátékát is (Schumann: Trümelei). Szabó E. ugyan ezt gondonkán is igen ügyesen játszotta el. Dr. Pál Gyuláné Beer Esti imáját kellemes hangon, szépen énekelte el, Vajda Irén alkalmaskodó zongorakisérére mellett.

Házasság. Salmáry Lajos és Kapcsa Gizike f. hó 3-án tartották esküvőjüket.

Az alsósófalvi tűzkárosultak javára újabban Bröner Ágost, a „Segesvári egyesült ipar és jelzáloghitelbank“ itteni fiókintézetének főnöke 100 leut, özv. Weber Andrásné 20 leut adományozott szerkesztőségünkben. A múlt héten nyugtázott 10 leut nem Rudnyák Péter, hanem Rudnyák Péterné adományozta. Az alsósófalvi körjegyző kérte az alábbi, közvetlenül odajuttatott, szíves adományok nyugtázását: Borosnyay Pál dr. ügyvéd adott 200 leut, Atyha község lakossága 37 véka szemes gabonát és 207 leu készpénzt.

Az unitáriusok főtanácsai gyűlése Kolozsváron október 29-én reggel vette kezdetét, Ferencz József püspök és báró Petrichevich Horváth Kálmán főgondnok elnöklése alatt. A püspök jelentése után templomozás volt, hol az egyh. beszédet Ürmösi József homoródszentpáli lelkész végezte. Az E. K. Tanácsai és más jelentések megtétele után több fontos egyh. ügy tárgyalása következett, melynek rendjén az unitárius hagyományos egyetértésről tett bizonyosságot a tanácskozás. Székelyudvarhelyről résztvettek: Páffy Jenő, dr. Jakab Zoltán f. ü. gondnok, Szentkirályi Kálmán egyh. tanácsos, Böllni Vilmos lelkész, egyh. tanácsos, a székelyudvarhelyi egyházkör vezetősége Pál Ferenc esperessel. Székelykeresztúri egyházkör részéről: Lőrinczi István esperes, dr. Elekes Dénes isk. f. ü. gondnok, Gálfalvi Samu igazgató.

Ritka vadászszerencsése volt a napokban Révay György, helybeli tb. főszolgabírónak. Másodmagával vadászatot volt. Már visszatérőben voltak, társa kissé előre ment, mikor a süki erdőben, tőle pár száz méternyire meglepetészerűleg egy roppant vadkan csörtetett elő. Révay nem vesztette el lélekjelenlétét a erős és biztos lövéssel egyszerre leterítette a vaddisznót. A hatalmas állat beszállítva — több mint 200 kiló lehetett élősúlyban — az Orbán Testvéreknél került kiemelésre. Eddig az eset. Hozzáteszük, hogy a vad találkozhatott volna olyan emberrel, kinél nincs — puska. A vadállatok fegyver hiányában meglehetősen elszaporodnak. A hatóság engedékenyebben kezelhetné a fegyvertartási engedélyek kiadását. A duvadak ellen ajánlatos lenne hivatalos hajtóvadászatok rendezése is.

A „Napkelet“ legújabb száma válogatott szépirodalmi közleményeken kívül különösen társadalmi és politikai aktualitásokhoz kapcsolódó írásokban bővelkedik. Gisswein Sándor a magyar békeapostol a bécsi népszövegügyi kongresszusról küld cikket a „Napkelet“-nek, amelyben a társaságnak az utóállamokban élő népkisebbségek iránti feladatait ismerteti. Pál Árpád a napilapokban szélesen megtárgyalt Jósika-affér kihatásaival foglalkozik. Emellett cikket talál az olvasó a habsburgi puccsról, a kolozsvári iparkamara válságáról és sok más, napjainkat leginkább érdeklő aktuális kérdésről. Az irodalmi részből különösen kiemelendők tartjuk a kitűnő Kaczér Illés költői meséjét, Nagy Andor novelláját, Finta Zoltán erőteljes verseit és Franyó Zoltán tökéletes Romain Rolland-fordításait.

Szent Imre-ünnepélyt rendez a róm. kath. főgimnáziumnak Baróti Sz. Dávidról elnevezett önképzőköre nov. 13. d. e. 11 órakor a főgimnázium tornacsarnokában a következő műsorral: 1. Ének Szent Imréről. Előadja a gimn. vegyeskara. 2. Himnusz Szent Imréhez. Szavalja: Vass Magda VI. o. t. 3. Énekdüett. Előadják: Szentkovits Erzsébet VIII. és Winter Pál VII. o. tanulók. Hegedűn kísérik: Ferenczy János VIII. és Petres István V. o. tanulók. 4. Ünnepi beszéd mond Pál János VIII. o. t., az önképzőkör elnöke. 5. Maliziosette mazurka. Előadja a gimn. zenekara. 6. Egy hang a pusztában (Mindszenty Gedeontól). Szavalja Beke Béla VIII. o. t. 7. A hársfa (Schubert). Előadja a gim. énekkara. A közönséget az ünnepélyre tisztelettel meghívják. Belépő díj nincs, azonban önkényes adományokat szegény tanulók felségélyezésére köszönettel fogad a rendezőség.

A hősök sirja a ref. temetőben. A református ifjúsági egyesület választmánya már a nyáron elhatározta, hogy a hősök sirját állandóan gondozni fogja. Ennek megfelelően okt. hó 31-én az egyesület több buzgó tagja, fiuk és leányok, a sírokat rendbe hozták, megtakarították, nov. 1-én pedig, a polgármestertől nyert engedély folytán, a város erdejéből, szintén saját maguk, fenyő ágat hoztak és mindenik sirt megkoszorúzták. Hitelvi szempontból gyertyát nem gyújtottak a sírokra, a kivilágítást azonban, hallomás szerint, a katonaság végezte.

Közel százoldalos Karácsonyi számot kapnak ajándékba a Színház és Társaság előfizetői. Erdély legnagyobb színházi lapja gyönyörű karácsonyi számmal lepi meg olvasóközönségét. A Színház és Társaság előfizetési ára páratlanul olcsó: negyedévre 35 leuért kaphatja meg a 40 oldal terjedelemben megjelenő képekkel és rajzokkal bőségesen illusztrált színházi és művészeti lapot. A lapnak kozmatikai melléklete külön figyelmet érdemel, ezt a rovatot elsősorban szakorvosok írják. Szintén népszerű és általánosan ismert lap, a Tükör, melynek 32 oldalos terjedelme szintén a legváltozatosabb és legérdekesebb. Cikkeit elsősorban újságírók írják, a közélet tisztaságáért harcol kilenc éve ez a bátor, szókimondó újság. A Tükör és Színház és Társaság minden városban, pályaudvarokon kapható, megrendelheti mindkét lapot: Cluj—Kolozsvár, str. Juliu Maniu (Szentegyház-utca) 6. A Tükör előfizetési ára is 35 leu egy negyedévre.

Az adóbeocsolási munkálatok Székelyudvarhelyen. A kir. pénzügyigazgatóság és a polgármester közösen aláírt hirdetményben adja az összes adózóknak tudomására, hogy az összeíró bizottság becsolási munkálatai a törvény szerint városunkban f. hó 7 től december 26 ig terjedő napokban fognak lefolyni, úgy a köz, mint az ünnepnapokon. Az összes adózók gondoskodjanak, hogy beadják a törvényben kért azon vallomásokot, a melyeknek mintáját az adóhivatalnál megkapják; hogy kéznél legyenek az összes, az ingatlanok bérleti értékének megállapítására vonatkozó bérleti szerződések és minden más az egész vagyont feltüntető okmányok. A kereskedők kötelesek rendelkezésre bocsátani szabályszerűen vezetett üzleti könyveiket. A vallomások be nem adása jelentékeny büntetést von maga után.

Kézrekerült a zetalaki gyilkos. Még mindnyájunknak emlékében él az a lelket megrázó, vadállati cselekedet, mikor a zetalaki esperes — Sebestyén Mózes, — 1918 novemberében, elvetemült gonosztevők a legkegyetlenebb módon meggyilkolták. A tettesek elfogására a helyszínen megjelent csendőrségnek, Gergely László kivételével, — ki elmenekült — sikerült a bűnösöket az igazságszolgáltatás kezeibe juttatni. Értesülésünk szerint, nemrég a szökésben lévő Gergely Lászlót a budapesti államrendőrség lopás miatt elfogta. A bünygyi nyilvántartás alapján csakhamar bizonyult, hogy a nevezett ellen a székelyudvarhelyi törvényszék még 1918 év folyamán elfogató parancsot adott ki, a gyilkosság miatt. A vizsgálat lefolytatása után a budapesti büntető törvényszék, a rendelkezésre álló adatok alapján, Gergely Lászlót szándékos emberölésben bűnösnek mondotta ki és életfogytiglani fegyházra ítélte. A vádlott az ítélet ellen felebbezést jelentett be. Az ügy folytatásában a budapesti ítélőtábla még nem hozott ítéletet.

A polgári Önképzőkör ifjúságának estélyei a multban is mindig kedves és kellemes szórakozást ayujtottak. Ez estélyek sorozatát most ismét megkezdik, s abból az első f. hó 15-ikén fog megtartatni. Az estély kezdetén egy rövid program lesz, utána pedig tánc. A műsört és a további részleteket a jövő számban közöljük.

Státusgyűlés. Az erdélyi róm. kath. Státus ez évi közgyűlését november 10-án tartja Kolozsvárt. A Státusgyűlésen városunkból részt vesznek: Pál István apát plebános, Tamás Albert igazgató, Frölich Ottó finevelő intézeti régens és Fazakas Gáspár tanár. Az igazgatótanács a Státusgyűlés részére 109 oldalból álló nyomtatott jelentést adott ki, amely fényes tanúságot tesz az államférfiaknak kisebbségi iskolapolitikájáról. A Státusnak buzgó katolikusok által iskolai célokra hagyományozott birtokaiból éppen 88%-ot vettek kényszerbérletbe. És még sem akarjuk az államhatalom iskola-támogató törekvéseit elismerni?! Igazán furcsa!

Előléptetés a rendőrségnél. A brassói rendőr-prefektura Suciu László itteni rendőrfelügyelőt őrmesterré, Giurgiu György közrendőrt, felügyelővé léptette elő.

Rendőrségi hírek. Cipőlopás. Dán Mihály fegyvergyakorlatra vonult be Székelyudvarhelyre. Civil ruháit, Ferenczy Ferencz vendéglős padlásán helyezte el, ahonnan egy pár cipője eltűnt. A nyomozás kiderítette a tettest, Domény Ignác székelyudvarhelyi lakos személyében, ki a vendéglőben, mint kőmives dolgozott. — *Eltűnt holmik.* Vánky Kálmán dr. fogorvos jelentést tett, hogy lakásáról 300 leu értékű ruhaneműt elloptak. — Szabó István birtokos lakásáról három részeczek veszttek el. — *Meglopott festők.* Chepanaziu Mihály segesvári festő, miközben városunkban, a sétatéri vashidat festette vigan daloló alkalmazottaival, ismeretlen tettesek a hid alatt lerakott 700 leu értékű ruhaneműket és szerszámaikat ellopták. A szomorú eset egyidőre megfosztotta az arra járó közönséget a vig nóták élvezetétől. A rendőrség a nyomozást megindította.

A kaláka vége. Fahordó kalákát rendezett f. hó 3-án, csütörtökön Homoródszentmárton egyik korcsmárosa. A kalákásokat a fahordás végén jól tartotta szeszest itallal. Ketten, Kádár Péter és Náguj Ferenc, a szövetségi koresmában folytatták az ivást, ahol, valószínűleg a szesz hatása alatt, eivakodni kezdtek. Ennek során Náguj, a fahordásból nála maradt fejével úgy ajujtotta fejbe a körülbélül 50 éves kora Kádár Pétert, hogy az reggelre, nagy szenvedés után, meghalt. A szesz miatt gyilkossá lett Náguj Ferencet, ki 27—28 éves ember, le tartóztatták. A törvényszéki vizsgálóbizottság szombaton, 5-én ment ki a helyszínére.

KÖZGAZDASÁG.

Árvák lettünk, „leesett a mi fejünk koronája“, Gál Imre elnökünk Magyarországra kiköltözködött. Szívünkben szomorúság s a jövőért való aggodalmak fojtogatják egész valónkat. Mi lesz, hogy lesz? Hiányzik egy erős támaszunk, hiányzik vezetőnk, legfőbb erősségünk. Kétségbe esnünk azonban nem szabad, azzal sérteneők az ő céljait, azzal bánatnók meg leginkább, ha most gyengeséget mutatnánk, ha ingadoznánk célunk felé való törtetésünkben, ha megroppannánk és erőtlenné válnánk. Ezután fokozottabb tevékenységet kell egyéneként kifejtenünk, hogy gyengeségünket nagyobb munkával egyenlitsük ki. Ezt kívánja tőlünk eltávozott szeretett elnökünk egész lelki világa, ezzel felelünk meg az ő itteni munkássága szellemének.

A Földmives naptárak már a napokban megérkeznek.

A mult heti gabona-piacor az árakban a megelőző árakhoz képest emelkedés nem mutatkozott.

Földmives Szövetség.

Reichenbergi kiállításon személyesen vásárolt

nagymennyiségű kitűnő minőségű angol és cseh szöveteim
megérkeztek, amelyek megtekintésére a tisztelt vásárló közönség figyelmét felhívom.
LÖBL R. Odorheiu Bul. Reg. Ferd. (volt Kossuth-u.) 25.

Községi költségvetési nyomtatvány

(román-magyar nyelvű) kapható
a **KÖNYVNYOMDA R.-T.** papir-
és írószerkereskedésében.

197—1921.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági kiküldött az 1881. LX. t.-c. 102. § a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a segesvári kir. bíróságnak 1914. Sp. 1. 130/2. sz. végzése következtében dr. Folbert Lajos segesvári ügyvéd által képviselt Letz Testvérek cég végrehajtató javára végrehajtást szenvedő ellen 200 leu s jár. erejéig az 1914. évi június hó 15 én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 3065 leura becsült következő ingóságok, u. m.: aszvasmarhák, lovak és házi butorok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a cristuri kir. bíróságnak 1921. évi G. 1944. számú végzése folytán 200 leu tökéltetés, ennek 1913. évi október hó 3. napjától járó 5%-os kamatai és eddig összesen 55 leu 50 baniban bírósággal megállapított költségek erejéig Szentdemeter községben adós házában leendő megtartására 1921. évi november hó 18. napjának d. u. 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881: t.-c. LX. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzbeni fizetés mellett a legtöbbbet igényérnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881: LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Cristur, 1921. évi október hó 27.

Lőrincy, bírói kiküldött.

Eladó: öntött vaskályha, furnirozott ágy, Singer varrógép, használt férfi ruhák, cipők. Str. Cloșca (Attila-u) 24. szám.

Eladó 1 utasó-bunda
és **szoba gőzfürdő** (Sani-
tas.)
Cim megtudható a kiadóhivatalban.

A sósfürdő

e hó 9-től hetenkint csak négy nap, azaz szombaton, vasárnap, hétfőn és kedden lesz nyitva és állandóan központi fűtéssel lesz fűtve. A fürdő-vendéglőben meleg és hideg ételek, édes must és óbor olcsó árban kaphatók.

Tisztelettel: **Fernengel Gyula.**

Jön a tél!

Legfinomabb

Rum és likör esszenciák

minden háztartásban nélkülözhetetlenek. Különösen ajánljuk páratlanul finom és zamatos :: ::

rum-esszenciánkat

Bürger Albert

vegyészeti gyára

Targu-Mures—Marosvásárhely.

Van szerencsém értesíteni a t. közönséget, hogy szép és finom kivitelű svájci zseb-, ébresztő, dísz-ébresztő, valamint fali óráim

érkeztek és olcsó árban kaphatók.

Állandó raktáron tartok továbbá izléses arany jeggyűrűket, köves gyűrűket, fűgöket, arany nyakláncokat, karkötőket, izléses és olcsó ezüst doublé-fűgöket stb. stb. ::

Minden e szakmába vágó munkát jutányosan és pontosan teljesítek, miért is a t. közönség szíves pártfogását továbbra is kérem. Tisztelettel

ISZÁKOVITS BERNÁT

Odorheiu-Székelyudvarhely, Deák-tér 12. sz.

Új kárpitos műhely!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy kárpitos műhelyemet Str. Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 43. szám alatt megnyitottam.

Elvállalok: angol bőr, szalon garnitúrákat stb. Ebédő, heverő, kis diványokat, matrácokat, függönyöztést, lakásberendezést, rolettázást, paplan-készítést, minden e szakmába vágó új és javítási munkákat.

Szíves pártfogást kér:

BALÁSI ERNŐ,
kárpitos és díszítő.

Őszi és téli ruhákat,
házi szőtt posztókat,
fonalat és selymet,
bársonyt és csipkét,
szövetet minden színben
művésziösen

fest, tisztít

SCHMITZ

Odorheiu-Sz.-udvarhely, Malom-u. 21.
a legolcsóbb árak mellett.

■ Gyászruhákat 24 óra alatt. ■
Férfi ruha tisztítása 35 lei,
festése 100—120 lei.

Eladó ház. Székelyudvarhelyen Str. Principessa Mária (Szentimre-u.) 12. szám alatti belsőség eladó. Tulajdonos SÁNDOR ALBERT, Szentegyházasszalu.

Háboru előtti

minőségű fekete és sárga

BŐRZSIRT

szállítunk 20-as csomagolásban

Bürger Albert

vegyészeti gyára

Targu-Mures—Marosvásárhely.

Értesítés!

Asztalos-műhelyünket

áthelyeztük Prințul Mircea (Petőfi-u.)
1. szám alá,
a Korona-vendéglő udvarába.

Elvállalunk: amerikai irodai és műbutor berendezéseket, amelyekbe m. t. közönség kívánatára külföldi fákból, gyöngyházból, rajz vagy fénykép ut n interzia-berakásokat készítünk és szakmánkba vágó bármilyen munkákat a legjutányosabb árak mellett. — A m. t. közönséget pontos kiszolgálásról biztosítva, vagyunk tisztelettel:

Gábos és Székely,
műbutor és épületasztalosok.

Figyelem! A közismert **Hirsch Rudolf** divatáru-üzletébe olcsó férfi posztók, női szövetek, parketok, zefirek, vásznak érkeztek. Nyakkendők, férfi kalapok, harisnyák nagyválasztékban, bámulatos olcsó árban